

SIA „Latvijas lauku konsultāciju un izglītības centrs” (turpmāk - LLKC) priekšlikumi nepieciešamajām izmaiņām Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumos Nr. 799 "Licencētās makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību kārtība", kas atvieglotu turpmāku licencēto makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību nolikumu (turpmāks – Nolikums) izstrādi, saskaņošanu un īstenošanu.

1. LLKC ir konstatējis, ka šobrīd sabiedrībai trūkst informācijas par licencētām makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību vietām Latvijā un tur spēkā esošiem Nolikumiem, kas nosaka papildus ierobežojumus. Ne visiem organizētājiem ir izveidota tīmekļvietne vai lapa sociālos tīklos sabiedrības informēšanai, tādejādi vienīgā vieta, kur pieejams aktuālais Nolikums ir attiecīgās pašvaldības tīmekļvietne, kur publicēti pašvaldības saistošie noteikumi. Diemžēl daudzi makšķernieki, tai skaitā arī ārzemju viesi, nemaz nezina par šādu tīmekļa vietu eksistenci. Lai daļēji jo šo problēmu risinātu LLKC ir izstrādājis mobilo lietotni un tīmekļa vietni “Mana Cope”, kur pieejama informācija makšķerēšanas likumdošanu, t.sk., par licencētām makšķerēšanas vietām Latvijā, bet šobrīd vēl lietotnē nav pieejama pilnīga informācija par visiem Latvijas ūdeņiem. Tai pat laikā LLKC uztur un veido saturu arī tīmekļvietnē www.makskeresanaskarte.lv, makšķerniekiem šī tīmekļvietne ir labi zināma. www.makskeresanaskarte.lv šobrīd notiek makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību karšu tirdzniecība, kā arī pieejama informācija, kas makšķerniekiem būtu jāzina par makšķerēšanu Latvijā. Nākotnē šo tīmekļa vietni varētu papildināt sadaļu “Licencētā makšķerēšana”, kur būtu pieejama informācija par licencētām makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību vietām, tajās spēkā esošiem nolikumiem, aktuālām attiecīgo licenču tirdzniecības vietām un apsaimniekotāja īstenotiem dabas aizsardzības, kontroles un zivju vai vēžu resursu papildināšanas pasākumiem, kā arī informācija par licencētās makšķerēšanas, vēžošanas vai zemūdens medību organizēšanai nepieciešamās infrastruktūras izveidošanu un uzturēšanu (MK noteikumos Nr. 799 2.pielikums). Tādējādi Nolikumos nebūtu jānorāda tirdzniecības vietu saraksts un to varētu viegli mainīt, nemainot pašu nolikumu. Ņemot vērā, ka Nolikums tiek veidots uz laika periodu līdz pat 9 gadiem, iespējamās izmaiņas tirdzniecības vietās, t.sk. pārtraukta sadarbība par norēķinu neievērošanu vai tirdzniecības vieta likvidēta u.tml.

2. noteikumu 8.11. punkts nosaka organizētājam par pienākumu reģistrēt personas, kas ir pārkāpušas nolikumā noteikto lomu uzskaites kārtību, un neizsniegt tām licenci divu gadu laikā pēc pārkāpuma konstatēšanas. Šobrīd apsaimniekotāju viedokļi dalās par šī soda mēra apmēru.

Lietotnē “Mana Cope” ir izstrādāts tehnisks risinājums, kas paredz iespēju organizētājiem noteikt personas, kurām liegt noteiktu laika periodu iespēju iegādāties attiecīgas ūdenstilpes licences, neatkarīgo no tā, vai licence iegādāta elektroniski vai tirdzniecības vietā drukātā veidā, kā arī ir iespēja definēt liegumu

personām, ko sodījis Valsts vides dienests par makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību likumdošanas pārkāpumiem. Bet reti organizētājs ir gatavs uzreiz pēc licences loma atskaites kavējuma uzreiz makšķerniekiem liegt divus gadus licenču iegādi. Tāpēc būtu lietderīgi noteikt kārtību, kā šis soda mērs tiek piemērots, piemēram, ka organizētājs informē makšķernieku, nosūtot brīdinājumu uz licencē norādīto kontaktinformāciju, norādot termiņu, piemēram, 7 dienas licenču loma atskaites iesniegšanai, ja makšķernieks nav ievērojis šo prasību, viņam tiek liegta iespēja divus gadus iegādāties attiecīgas ūdenstilpes licences un makšķernieks par to tiek attiecīgi informēts.

3. Nolikuma izstrādes kārtībā 9.2.1. punktā noteikts, ka organizētājam jānorāda licencētās makšķerēšanas, vēžošanas vai zemūdens medību vietas robežu norāde ūdeņos, ja licencētā makšķerēšana, vēžošana vai zemūdens medības netiek organizētas visā ūdenstilpē. Lai atvieglotu šādas informācijas atspoguļošanu sabiedrībā būtu lietderīgi noteikt, kā šāda veida informācija jānorāda, nosakot robežu koordinātas, lai nebūtu pārpratumu par attiecīgas vietas interpretāciju.

4. 9.6. punktā noteiktais licences saturs un rekvizīti būtu jāpapildina ar licences saņēmēja personas datiem, t.sk. vārds, uzvārds, personas kods, tālrunis un e-pasta adrese saziņai. Tādējādi būs iespējams identificēt licences īpašnieku un pārkāpumu gadījumā viņam piemērot soda sankcijas, ko paredz likumdošana, kā arī ir radīta saziņas iespēja ar makšķernieku, lai informētu par lomu atskaites iesniegšanu vai makšķerēšanas lieguma piemērošanu.

5. 9.7. punktā būtu jānosaka, ka Nolikumā jāietver informācija, kur makšķernieks var iegūt informāciju par licenču tirdzniecības vietām, nevis tās jāuzskaita, jo tirdzniecības vietām bieži mainās darba laiki, tālruna nr. u.c. informācija, jo īpaši Covid 19 pandēmijas laikā, kad noteikti dažādi epidemioloģiskie ierobežojumi, tāpēc būtiski norādīt informācijas avotu, kur regulāri pieejama aktuālā informācija par makšķerēšanas licenču tirdzniecības vietām.

6. 9.9. punktā noteikts, ka Nolikumā norāda lomu uzskaites kārtību, patlaban makšķerēšanas nolikumos licenču lomu atskaites termiņi svārstās no 24 stundām līdz vairākiem mēnešiem, tādējādi makšķerniekiem ir grūti izsekot un nesajaukt, cik ilgā laikā atskaite iesniedzama, lai nepārkāptu noteikumus. Būtu vēlams noteikt vienotus lomu atskaites iesniegšanas termiņus, lai mazinātu risku, ka makšķernieki sajauc atskaišu iesniegšanas termiņu un tā rezultātā pārkāpj Nolikumu prasības un saņem liegumu makšķerēt divus gadus. Šī brīža pieredze rāda, ka visbiežāk organizētāji nosaka 5 dienu termiņu licenču lomu atskaites iesniegšanai.

7. 9.15.1. punkts nosaka, ka Nolikuma pielikumā jānorāda licenču paraugi. Elektronisko makšķerēšanas licenču tirdzniecības platformās iegādātās licences ir vizuāli un saturiski atšķirīgas no Nolikuma un arī savstarpēji, papildus tam uz elektroniskām licencēm nav iespējams izvietot licences izsniedzēja un saņēmēja parakstu. Savukārt, lai nodrošinātu elektronisko licenču pārbaudes, tās nav nepieciešams izdrukāt, piemēram, lietotnē Mana Cope iegādātās licences tiek

pārbaudītas pēc licences numura vai maksšķerņieka personas datiem, un pārbaudes laikā licences īpašnieka dati no sistēmas tiek salīdzināti ar licences uzrādītāja personu apliecinošā dokumenta informāciju. Tāpēc LLKC lūdz iespēju noteikt noteikumos atkāpi, ka elektroniski (internetā) iegādātās maksšķerēšanas licences var vizuāli atšķirties no Nolikuma pielikumā esošiem licenču paraugiem. Kā arī paredzēt iespēju, ka ir pietiekami, ja licences pārbaudes brīdī tiek nosaukts elektroniski (internetā) iegādātās maksšķerēšanas licences numurs.

8. Licencētās maksšķerēšanas organizētāji lūdz papildināt 18. punktu jāpapildina ar punktu, kas paredz nolikuma atcelšanu, ja nolikuma grozījumi pārsniedz 50% no nolikuma satura.

9. 28.punkts nosaka, ka licences par samazinātu maksu vai bezmaksas licences elektroniski neizsniedz. Jau šobrīd vairāku Latvijas licencēto ūdeņu bezmaksas maksšķerēšanas licences un licences par samazinātu maksu iegādājamas elektroniski tīmekļvietnēs, kas rada pretrunas ar spēkā esošo likumdošanu. Šāda likumdošanas prasība arī rada situācijas, ka ģimenes ar bērniem izvēlas atpūsties nevis licencētās vietās, bet pie ūdeņiem, kur nav papildus nepieciešama bezmaksas licence, jo pieaugušie ģimenes locekļi var ātri un ērti iegādāties licences elektroniski, bet bezmaksas licences bērniem pieejamas tikai pie apsaimniekotāja, kurš pašvaldības gadījumā strādā tikai darba dienās darba laikā, tādējādi jāizvēlas, vai ievērot likumu un doties maksšķerēt citur vai to pārkāpt. Ja elektroniski būtu iegādājamas bezmaksas licences bērniem līdz 16 gadiem, personām, kuras vecākas par 65 gadiem un personām ar invaliditāti šī problēma tiktu atrisināta.

Elektroniski nav iespējams izsniegt tādas bezmaksas licences, kas paredzētas, piemēram, ūdenstilpei piegulošo zemju īpašniekiem, maznodrošinātājiem u.c. gadījumos, kad attiecīgai personā jāapliecina atbilstība noteiktai prasībai un to var veikt tikai pašvaldība vai organizētājs. Attiecīgi šādu licenču izsniegšanas kārtība varētu palikt nemainīga.